

Verdenskonferansen i Caux avsluttet

Av Randulf Haslund

Dr. Buchman sammen med gjester fra India og Afrika.

Jeg er nettopp kommet hjem fra Genf. Og det er bare timer siden jeg så det store »Constellation« flyet løfte og ta avsted mot Østen.

Første stopp var Cairo og derfra skulle det gå videre til Pakistan og India. Nå er det jo så at der er fly som tar avsted med de samme land som mål hver dag. Og Genf er jo blitt en av Europas mest internasjonale flyplasser. Men det var noe særlig ved dette flyet. Da det kom fra Østen for noen måneder siden, hadde det med seg 52 passasjerer som skulle til Moralsk Opprustnings verdenskonferanse i Caux. Og meningen var at de skulle fløyet tilbake i kveld. Men bare noen få av dem var med flyet da det tok avsted. Europeere og amerikanere hadde tatt deres plasser, og der var 52 i maskinen. Hvor var det så blitt av de mange fra Østen?

Her er kanskje én av vår tids mest interessante historier. Inderne var på vei til Tyskland mens deres venner tok ut til deres hjemland. De hadde nemlig i løpet av noen måneder opplevet noe så revolusjonært i Caux at de ikke ville vende tilbake til sitt hjemland ennå. De hadde sett det som riktig å bli i Europa en tid og gi videre det de selv hadde lært, samtidig som de gjerne ville få mer ideologisk trening for å kunne vende hjem til Østen senere og ta en positiv del i den ideologiske kamp derute.

Nå kan jo dette med ideologisk trening og ideologisk kamp høres veldig fint og vanskelig ut. Dessverre er det så mange i de demokratiske land som ennå ikke forstår at det er den ideolog-

iske kamp som kommer til å avgjøre om vi får krig eller fred. De fleste tror fremdes at det er noe som ikke angår dem, mens det er nettopp det i vår tid som angår hvert enkelt menneske og som enhver må ta et personlig standpunkt til.

Og disse unge indere forstod det. For de er ikke av den slappe, likeglade sorten. Et par av dem hadde bare fått lov til å reise ut av sitt land under spesielle garantier. Deres fengselopphold og forhold til politiet var slik at der måtte tas forsiktighetshensyn. De hadde i mange av sine år vært kjempende kommunister, vært med til å organisere oppstander og streiker. De hadde sett nøden i sitt land, og de hadde vært ærlig bekymret. Derfor hadde de også kjempet. Og de hadde funnet menn som var klar til å gi dem ideologisk trening i klassekampens verdensomspennende ideologi. De hadde gitt alt til den kampen. Om deres familie hadde stått imot dem, om de hadde måttet forlate sine studier, om de hadde måttet tilbringe noen av sine sterkeste år i fengsel, så hadde det ikke fått dem til å vike tilbake. Men så opplevet de en dag noe nytt. Der kom en flokk mennesker som gav like meget som de gjorde, og som syntes å ha noe mer. De hadde funnet et svar til sitt eget liv og det var en alles kamp for alle istedetfor en classes kamp mot andre klasser. De begynte å tenke og spørre, og etter hvert begynte de å se at de kjempet innenfor snevre grenser, og i grunnen var de på mange punkter reaksjonære. Det nye de hadde møtt var meget mer revolusjo-

nært, for det gav en plass for alle, og som én av dem uttrykte det: »De forlangte at både de som hadde og de som ikke hadde skulle bli annerledes og så bygge en ny verden sammen. Vi hadde alltid lært at det var nødvendig å bli kvitt de som hadde for at de andre skulle få en sjanse. Dette gikk meget lenger enn vi hadde tenkt«.

Og så kom der brev til den ene familie etter den annen i India og Pakistan: »Vi har tatt feil tidligere. Nå er vi del av den virkelig store revolusjon og vi blir i Europa en tid. Men mange av våre venner kommer ut til dere i stedet«. Og en av de delegerte til den store ungdomskonferanse i Bukarest i sommer, sa at det var trist hva som var skjedd i India, for Moralsk Opprustning hadde tatt så mange av deres beste fredskjempere. Da disse »fredskjempere« først kom til Caux, var det omtrent umulig å holde de unge fra India og de fra Pakistan fra hverandre. De skulle sloss ustanselig. Nå er de på vei til Tyskland som et samlet, enig lag. Mens andre fyller deres plasser i flyet ut til Østen for å kjempe revolusjonen videre der ute. Kanskje ett av vår moderne tids største og modigste eventyr. Det indiske utenriksdepartement har innvilget forlengelse av alle pass på grunn av »endrede omstendigheter«.

8000 personer fra 79 land har deltatt i konferansen i Caux i år. »Vi taler om fred og enhet, men ingen som selv har bitterhet i sitt hjerte har svart til hatet mellom nasjonene. Absolutte moralnormer er kraftkilden til inspirert statsmannskunst«. Det var program-

Utklipp av:

Dagen
Buyoro 1/11 53

met dr. Buchman hadde lagt fram ved åpningen. Og det var det program alle som har vært her ble en del av. Deltagelsen fra arbeiderbevegelsen har vært meget stor. Her har vært 1160 tillitsmenn fra 222 fagforeninger. Over mer enn hundre av deltagerne har vært fra brennpunkter i Afrika. De har fortalt om hvordan en ny enhet er begynt å vokse fra der. Eksempler er blitt gitt av hvite fra Syd-Afrika, høvdinger fra Gullkysten, politiske ledere som kom hit fra uavhengighetskonferansen i London, fagforeningsledere fra kobberminene i Nord-Rhodesia og farmere fra Kenya.

Det ser også ut som dr. Buchman skal bringe temaet ut til Afrika i vinter. Innbydelser er strømmet inn. 64 ledere fra alle raser fra Kenya, Uganda, Tanganyika og Zanzibar sendte innbydelse og bad dem komme tidlig neste år. De skriver: »Vi tror at Afrika trenger en Gud inspirert enhet, så sterk at den ikke utnytter noen men inkluderer alle. På den måte kunne alle problemer smelte bort. Tiden er kort. Nøden er stor. Vi kjenner Deres arbeid i Østen og i mange andre deler av verden og tror De kan hjelpe oss med å finne en løsning i vår nød«.

Fra Syd-Afrika kom innbydelse undertegnet av presidenten for Senatet og stortingspresidenten. Administratoren i Kap, Transvaal, Natal, Orange-Fristaten og Syd-Vest-Afrika støttet innbydelsen.

Den store høvding Omukama fra Buyoro, som hersker over 250,000 i Uganda kom selv til Caux og fremla sin invitasjon. Dr. William Nkomo fra Pretoria, som hadde vært med til å grunnlegge den Afrikanske Ungdomskongress, en av de mest radikale organisasjoner blant de fargete i Syd-Afrika, sa her i Caux: »To ideologier kommer til å kjempe om makten i Afrika. Den ene er den materialistiske ideologi, den andre er Moralsk Opprustning. Og den siste er den mest revolusjonære, for den begynner med meg selv«. Landbruksministeren fra Vest-Nigeria sa, da han skulle reise: »Nigeria er på korsveien. Vi vet ikke hvordan vi skal skape enighet. Rasespørsmålet i Afrika er et moralsk spørsmål. Gjennom det vi her opplever ser vi et nytt håp for enighet mellom rasene i Afrika«. Og derfor blir kanskje neste kapitel i våre dages største, mest realistiske eventyr skrevet i Afrika.

Caux i oktober 1953.